

**Medzinárodná vedecká konferencia Znak, symbol a rituál v duchovnom
a v liturgickom živote kresťana**

Katedra aplikovanej edukológie Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove a Katedra Krajobrazu i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie realizovali 22. októbra 2021 medzinárodnú vedeckú konferenciu s názvom *Znak, symbol a rituál v duchovnom a v liturgickom živote kresťana*.

Konferencia bola súčasťou riešenia projektu *Zvyky, tradície a ich duchovný základ v liturgickom živote kresťana* v schéme Vedeckej grantovej agentúry Mikuláša Russnáka 2020/KAE/18/2020-2021. Ako vo svojom úvodnom príhovore zdôraznil dekan GTF PU v Prešove Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD, išlo o pokračovanie dobrej medzinárodnej a bratskej spolupráce s partnerskou univerzitou z Poľska. Taktiež poukázal na hodnoty, ktoré dané inštitúcie ponúkajú. A to hodnoty duchovného života a liturgie, cez ktoré možno vidieť krásu Boha. Konferencia bola rozdelená do dvoch blokov. V prvom bloku vystúpil doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD. s príspevkom *Formy a prejavy ľudovej zbožnosti v živote gréckokatolíka na Slovensku*, v ktorom poukázal na dôležitosť ľudovej nábožnosti, ktorá zachytáva srdce človeka. Vedecká garantka podujatia, dr. hab. Lucyna Rotter prof. UPJPII predniesla svoj príspevok s názvom *Elementy stroju zakonnego używane w trakcie uczestniczenia w obrzędach liturgicznych*. V ňom sa zamýšľala nad oblečením (habitmi a ich doplnkami) rehoľníkov, ktoré nemajú slúžiť iba ako znak, tej ktorej rehole, ale aj ako apel na výnimočnú a dôležitú chvíľu liturgického slávania. Prof. dr. hab. Józef Marecki, zdôraznil akú veľkú úlohu zohralo znamenie kríža v bitkách a vojnách v dejinách národov. Taktiež dodal, že tento boj sa odohráva aj dnes. Jeho príspevok mal názov: *"Znak krzyża" w życiu człowieka*. S myšlienkou tradície ako zvyku, v pozitívnych i negatívnych hľadiskách sa zaoberal doc. ThDr. Marcel Mojzeš, PhD. Vo svojom príspevku sa venoval aj výzve Svätého Otca Františka, ktorá je apelom pre Katolícku cirkev v oblasti synodality. Svoj príspevok nazval: *Zvyk - żelazna kośeła? Problematyka rutyny z pohľadu liturgicznej a duchownej teologii*. Prvý blok zakľúčil Mgr. Peter Lazorík s témou: *Modlitba a Cirkev v živote roľníka*. Jeho štúdiá bola zasadená do cyklu práce a modlitby roľníka v pracovnom a liturgickom roku.

Prvou prednáškou *Uplatňovanie slobody náboženského vyznania a viery v zmysle čl. 24 Ústavy SR v núdzovom stave* sa začal druhý blok konferencie. Aktuálnu tému aj dnešných dní predniesla JUDr. Alena Krunková, PhD. Exotickou témou pre našinca bol príspevok dr

Andrzeja Gizu: *Zycie religijne w polskiej diasporze w Harbinie*. Jeho historická štúdia popisovala poľskú diaspóru v subprovinčnom meste v čínskej provincii Chej-lung-t'iang. Taktiež zaujímavou, historicko-zahraničnou témou sa zaoberala mgr Monika Smyth, ktorá priblížila kráľovský ceremoniál v príspevku: *Sacrum - profanum w brytyjskim ceremoniale koronacyjnym*. Príspevkom Mgr. Ľubice Lenartovej, PhD. a ThLic. Jany Pulikovej, PhD. sa konferencia vrátila do slovenského teritória. Príspevok s názvom *Vybrané rodinné zvyky v prostredí Liptova a Oravy v kontexte katolíckych sviatostí* priblížil formy koexistencie ľudového a sviatostného života v danej oblasti. Príspevkom *Ak Pán nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú*, sa konferencia ukončila. Predniesol ho ThLic. Martin Tkáč, PhD. Zaznela v ňom komparácia a paralela pohanského zaklínania s kresťanským požehnaním domu.

Obe sekcie boli zavŕšené zaujímavou diskusiou, ktorá je vždy znamením života každej konferencie. Zúčastnení vyjadrili túžbu aj v ďalších rokoch v týchto konferenciách pokračovať. Ostáva len veriť, že sa to stane realitou. Kiež je toto tradičné podujatie aj naďalej znakom dobrej spolupráce.

ThLic. Martin Tkáč, PhD.